

Les Cosmogonies d'Eduard Amigó

À

D'entre les múltiples conseqüències que a Manresa li pertoca viure per l'oblit constant d'allò que és la cultura seriosa i profunda, instal·lada del gairebé constant paper de ser "només" entreteniment i oci, hi ha l'abusiva proliferació de murals vulgars i lletjos que serveixen per tapar una dura realitat de comerços i vivendes en desús, en especial al barri antic. Que una ciutat hagi agafat una sèrie d'artistes per a la confecció d'uns murals per tapar, així, la veritat social i econòmica d'una situació és indicador de massa coses, però també del desconeixement profund de la comprensió de l'art com alguna cosa més que fer aquesta funció de camuflatge i emmascarament. Valgui per endavant el meu respecte als artistes i les seves propostes que difícilment poden anar gaire més enllà d'un encàrrec que voreja l'insult a la intel·ligència cap a ells mateixos i dels ciutadans que els contemplem. Que ningú no es pensi, així, que estem davant d'un desplegament de programa de mecenatge públic per part de l'Ajuntament cap als artistes perquè, agradi o no, el mural no té cap més objectiu que el de tapar unes vergonyes o situacions que escapen amb escreix l'espai d'aquestes línies. I, possiblement, també el de la seva impossibilitat de solució.

En ocasions, però, enmig d'aquesta pobresa i tristesa infinita de la cultura de casa nostra, passen coses que, precisament, pel desconeixement indicat del que és la cultura de veritat passen com de puntetes, sense haver tingut en compte la seva potència real. La darrera setmana de maig i primera de juny el Casino va acollir l'exposició "Cosmogonies", d'Eduard Amigó i Cuscó. La potència real comença, en primer lloc, perquè l'exposició va ser realitzada per una persona que roman postrada en una cadira de rodes i que, de fa uns mesos, és pacient del centre de disminuïts físics del Bages. Quan ens omplim la boca de la inserció d'aquestes persones en el si de la societat ens referim, precisament, a normalitzar la presència de mostres com "Cosmogonies" ja no només per una qüestió de simple correcció política, sinó perquè ens ho creiem de veritat. Desconeixia, per complet, la història i trajectòria artístiques d'aquest artista de Sant Cugat Sesgarrigues fins que la fisioterapeuta Marta Not me'n va parlar i em va dir que l'havia de conèixer. Ens vam traslladar fins al centre sanitari on, evidentment, no només ens vam trobar l'Eduard sinó també una sèrie de residents que, sigui dit de passada, et mostren la profunditat de la dignitat de la condició humana en voler persistir i viure en aquesta vall de llàgrimes, malgrat la seva disminució. Però passa a més que l'Eduard no és només aquest resident. Vaig estar a la seva habitació i vaig quedar admirat per la profunditat de les seves lectures d'una petita biblioteca on vaig trobar-hi, entre d'altres, llibres de Martin Heidegger, poesia oriental, uns estudis sobre William Blake... No em va quedar cap mena de dubte que una persona amb un univers ric i fascinant com aquest no podia crear qualsevol cosa i, en realitat, les "Transparències" i els "Quitrans" exhibits a la mostra eren d'una contundència i força realment importants.

Vaig desplaçar-me a la inauguració de la mostra on es va poder gaudir també d'una "performance" de la ballarina Olga Álvarez i la seva companyia La Taimada. L'acció no va ser menys impactant i, en realitat, vam ser convidats a comprendre i a integrar la seva malaltia. També va haver-hi temps per reflexionar sobre el complex tema de la identitat en llençar al terra el seu DNI i dir-nos que aquell senyor del DNI ja no era ell. Va tirar d'altres carnets i vam ser submergits en una audició musical inquietant que, certament, va fer que els pocs assistents -una trentena- sortíssim molt diferents de com havíem entrat a l'Espai7. S'havia produït la possibilitat real de transformació psíquica que és qualsevol experiència estètica i això, més enllà del nombre d'assistents, és més important perquè s'havia accionat l'alquímia, la transformació que convida tot art majúscul. No em vaig poder estar de demanar als responsables del centre per què amb uns condicionants i un marc tan especials com el d'aquesta mostra no hi havia cap representant de l'Ajuntament. Em van dir que en estar en campanya electoral, la LEC impedia l'assistència a actes com aquell. Em va saber greu per a ells perquè realment l'artista s'ho mereixia, els malalts que van acompanyar-lo també i, perquè a l'endemà els dos grups de govern del consistori van saber la importància que

poden tenir, en ocasions, assistències reduïdes de, posem per cas, deu vots?. En tot cas, al Casino érem tres vegades més i vam enriquir la nostra consciència.

Foto: Carles Claret.